

Téma: Za hranice

Téma prvního letošního čísla Kapitánské pošty je „za hranice“.

V prvním metodickém článku přinášíme několik tipů, kam je možné vyjet s vodáckým oddílem do zahraničí na řeku. Doufáme, že

se vám stanou dobrými náměty pro vaši vlastní vodáckou činnost. Autor, neratovický Jéňa, přidává mnohé praktické zkušenosti a tipy, které během svých výletů na zahraniční řeky načerpal.

V dalších dvou článcích se pak můžete začít do zkušeností dvou vodních skautů z pobytu ve Velké Británii a jejich setkáváním s většími skautskými komunitami.
red.

Na vodu do zahraničí

Když se v roce 1989 otevřely hranice, srdce skautů zaplesalo a skautů vodních ještě možná o malinko více. Nejednomu z nás byla v té době již naše socialistická republika po vodě malá, takže vyrazit „ven“ bylo nyní vítanou možností a otázkou krátkého času. Výjezdy vodních skautů do zahraničí se tak brzy staly příjemným zpestřením vodácké činnosti.

Možností kam jet je nespočet. Člověk vlastně nemusí opravdu daleko a díky moderním vymoženostem jako je internet je naplánování ještě snazší. Na následujících stránkách stručně představíme několik konkrétních tipů.

HRON

Zkusme se nejprve vydat na východ. Nejbližší a jazykově nejjednodušší možností je Slovensko. Velmi oblíbená je řeka Hron, na kterou můžeme jet autem, mikrobusem, ale stejně tak i vlakem, což ve více lidech je opravdu dokonalý zážitek.

Záleží jen na vás, co si určíte, kde začnete se splutím této nádherné řeky. Pochopitelně, čím výše, tím je voda divočejší, hezčí a hlavně čistší. Nám se osvědčilo začínat ve vesnici Nemecká a splout se dá za týden až do Šášovského Podhradie.

Hron není těžká řeka, střídají se na ní jak peřejky, tak i klidné hladiny bez vlnek, jezů je málo a většinou sjízdných. Jen v Bánské Bystrici je nutné si dát pozor.

Díky všudypřítomné civilizaci je na této řece jednoduchých tábo-

Kwisa v Polsku.

řišť dost, takže se určitě vždycky bez obav vyspíme.

A na co nezapomenout? Je potřeba si uvědomit, že Slovensko je již pár dlouhých let cizina, což pro nás znamená výměnu peněz, všeobecné znalosti zákonů atd.

Co zabalit do loďáku? Stačí to, co na Vltavu, snad jen tričko navíc - přeci jen je to o něco dál.

BÓBR A KWISA

A kam dál? Zkusme to na sever. Velmi pozitivní zkušenosti máme s polskými řekami, zejména Bóbr a Kwisa. Jsou to pohodové řeky s občasnými peřejemi, Kwisa navíc díky protékání vojenským územím spojena panenskou divokou přírodou.

Bóbr pramení na polské straně Krkonoš, proto nejlepší doprava je po silnici.

Na této řece můžeme začít splutí skutečně pár kilometrů za hra-

nicemi, kousek za Jelení Gorou. Vzhledem k problémům sehnat kilometrů této řeky, se rád podělím o pár zážitků. Tím prvním jsou přehrad. Je jich docela dost a když není přehrada, je velká část řeky navigována do kanálu elektrárny, takže vám nezbyvá než jet polo vyschlým korytem řeky. Nicméně splout se dá vše, záleží na každém z nás.

Kwisa je na tom o poznání lépe, jak bylo popsáno, velká část vede bývalým vojenským územím a vy si meandrujete a kocháte se. Dáváte také pozor na padlé stromy, cvaknutí totiž hrozí za každou zátačkou. Může se stát, že ani celý den nezavadíte o jedinou loď, prostě nádhera.

A co zabalíme do loďáku tentokrát? Možná to, co v předchozím případě, tyto řeky nemají nijak velká úskalí, peřeje dosahují ma-

2x FOTO MICHAL HAVELKA - MYŠÁK

Bosenská Una.

ximální stupně obtížnosti WW I-
S kempováním si hlavu moc lámat
nemusíme, neboť po cestě v pod-
statě žádné kempy nejsou. V době
našeho putování jsme vždy k veče-
ru vylezli na břeh v blízkosti něja-
ké vesnice, rozdělali stany a oheň,
ráno vše sklídili a vyrazili dál. Jaké-
koliv zásoby se dají nakoupit snad
v každé vesnici, místní byli vždy
mimořádně vstřícní a milí. Takže
stačí jen zjistit kurz zlotého, zkont-
rolovat mapy a vyrazíme.

UNA, SOČA

Nyní se vydejme na jih, hodně
na jih. Krásu jižních vod můžeme
obdivovat tam, kde se natáčel Vin-
netou. Za návštěvu stojí zejména
Chorvatsko, Slovinsko, ale také
Bosna a Hercegovina.

Do této oblasti je nejlépe vyrazit
autem, ještě lépe mikrobusy. Počít-
tejte však, že cesta trvá cca 12 ho-
din. Doporučujeme proto mini-
málně dva řidiče, kteří vědí, kam
jedou a jsou odpočatí.

Řeky jako Una a Soča za dlouhou
cestu stojí. Opět se střídají klidné
vody s peřejemi a občas s vysoký-
mi (a tedy nesjízdnými) vodopády,
voda je takřka průzračná, zkrátka
foťáky s sebou!

Jistým problémem může být
kempování a přístup k řece, ale
vždy se to dá řešit.

Co zabalíme tentokrát? Určitě
nějaké to oblečení navíc, domů je
přece jen daleko a v momentě tr-
valého nečasu se každý alespoň
trochu suchý kus oblečení hodí.

ALPSKÉ ŘEKY

Nejlepší a nejhezčí zkušenosti

máme s řekami v Alpách v Rakous-
ku a v Německu.

Cestu je nejlépe naplánovat po
silnici, úplně nejlépe mikrobusem.
Takováto akce se dá naplánovat
na víkend: v pátek odpoledne vy-
razíme, v neděli v noci jsme doma
a ještě řádně utahaní z pádlování.

Za nejlépe sjízdňé řeky jsou po-
važovány Salza, Saalach, Salzach,
Steyr, Enns...

Všechny tyto řeky mají své pevné
kempy, kde vás budou očekávat
s otevřenou náručí a komfortem
u nás nezvyklým. Táboření mimo
kempy je přísně zakázáno pod vel-
kou pokutou.

U alpských řek je nutné mít do-
statečnou zkušenost se splutím
divočejších řek, neboť se častokrát
dostáváme do vod WW III a výše.
Alpské řeky jsou proto sjízdňé jen
na nafukovacích kanoích, raftech

a kajacích, zatímco na výše popsá-
ných řekách jsme schopni si vysta-
čit i s laminátovými loděmi.

Zvláště důležité je podotknout,
že řeky v Alpách mají podstatně
nižší teplotu, tzn. bez neoprenu
nedoporučujeme sjíždět ani v létě.
I když se zdá, že sluníčko hřeje,
voda je stále dosti studená a při
cvaknutí budeme za neopren ještě
moc rádi.

Při balení je naprosto nutné mys-
let i na opravdovou nepřízeň po-
časí, která přichází náhle a trvá
někdy nekonečně dlouho. Je nutné
počítat také s tím, že i v létě na noc
teploty klesají rapidně dolů, takže
kvalitní spacák není k zahození.

PLÁNOVÁNÍ ZAHRANIČNÍ AKCE

Při plánování sjezdu řeky v jižní
a západní části Evropy je nutné do
nákladů započítat hlavně palivo

Rakouská Salza.

FOTO JAN KULDA - JĚŇA

Přístav Neratovice v Alpách, řeka Saalach.

a mýtné přes placené úseky dálnic a silnic.

Kempy v Rakousku a v Německou kupodivu nevyjdou o mnoho draž než u nás. Zato ale máte sto procentní jistotu naprosto profesionálních služeb, čisté toalety. Většinou je požadována platba v hotovosti.

Na Balkáně je potřeba dát si velký pozor na různé příkazy, zákazy, nařízení - všudypřítomná policie po vás bude chtít povolení, pasy a velmi neústupně vše inkasuje v nesmyslných částkách. Je také schopná vás nechat vyložit všechno z auta.

Většina popsaných řek protéká nějakým chráněným územím, je proto dobré řídit se pokyny v dané lokalitě.

Je dobré znát i všeobecné zákony v dané zemi, zejména podmínky pro táboření, ale i nošení a velikost nože je často velmi podceňovaná záležitost. Z osobní zkušenosti mohu potvrdit, že nestojí za to hádat se s policií. V Rakousku se můžete setkat i s hlídkou přímo na řece nebo u řeky a v případě nedodržení bezpečnostních a jiných předpisů jsou naprosto nekompromisní. Pokuta se pak může vyšplhat až do několika tisíců korun.

Určitě nikdy nevyražejte bez ves-

ty a pádla navíc, házečky, do Alp bez helmy a zjara ani bez neoprénových rukavic.

Výše popsané řeky se dají splout „na těžko“, tedy i s bagáží. Výjimkou jsou řeky v Alpách, kde má člověk dost práce s lodí prázdnou. Kdo kdy jel na nafukovače ví, že reakce není z nejrychlejších.

Sjezd se dá naplánovat na víkend, ale i třeba na celý týden (opět výjma alpských řek, kde víkend bohatě stačí. Na řece totiž většinou není odpočinku, navíc stejně ujedeme až 30 km za den. Když už budete plánovat celý týden v Alpách, je lepší naplánovat více na sebe nenavazujících úseků, popřípadě řek pro splutí.

Je nutné si také uvědomit, kolik zkušeností máme s divokou vodou. Zvláště ve skalnatých úsecích na nás totiž čeká velké množství vracáků, karfiolů a vývarů, které nás při velmi špatné konstelaci hvězd mohou stát to nejcennější. Důležité je si promyslet, zda-li akce v Alpách bude pro oldskauty nebo rovery a rangers a zda-li se nám podaří poskládat posádku na loď tak, aby v pořádku došla. Určitě není na škodu se doma přesvědčit ozvládnutí sebezáchrany při simulovaném cvaknutí apod.

Dnes existuje mnoho cestovních

kanceláří, kteří vás vezmou na řeku kamkoliv. Z osobní zkušenosti vím, že se nikdo neptá, kdo co umí, jestli už byl na vodě. V kanceláři naordinují, co se musí a nesmí splout, většinou je vás tam tolik, že pokud člověk nejede už po několika káté, je to bez osobního přístupu. Prostě byznys jako cokoliv jiného.

Jedeme-li však sami, je nezbytné vše dobře naplánovat, zjistit si veškeré dostupné údaje a informace, počítat s nejhorsím počasím a pak možná budeme teprve připraveni na dobrodružství, kterých je nejen po Evropě na vodě dost a dost.

KDE ČERPAT KONKRÉTNÍ INFORMACE A DALŠÍ RADY?

U jednotlivých řek nebylo schválně uvedeno mnoho detailů. Plán na sjezd každé řeky je totiž nejlepší vytvořit si pokaždé sami - stačí si jen na chvíli sednout k internetu. Osobně čerpám nejvíce informací o stavu řek na nevyčerpatelném serveru www.raft.cz.

Tento článek je jen zachycením mých osobních zkušeností a zkušeností mých kamarádů. Pakliže je vám naše zem po vodě malá, určitě vám doporučujeme vydat se sami, s partou, s oddílem, s dětmi na vodu do zahraničí. Stojí to za to!

Jěňa